

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Oppression lib. p. 26 b f
a. gr. 708

MANIVM

Luciani omnes dialogi, iucundis salibus, & impē
dio festiuis iocis referti: quibus equissi-
ma trutina expenditur ab ijs qui
vita defuncti sunt, quantis in
malis vita mortalium
versetur.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

Erasmo Roterodamo interprete.

Pōntico Virunio. *nr 14*

Ottomaro Luscinio. *nr 33*

Vitarum dein, seu philosophorum auctio,
Luciani dialogus, Nycholao Beral-
do interprete. *nr 23*

~~Querela item virtutis, a Luciano Carolo are-
tino traductus nuper dialogus.~~

Moribus este procul rigidi vultuq; Catones,
Qui fugitis risus, scommata mixta iocis,
Lusimus in teneris, seris quoq; ludimus annis,
Et reliquum vitæ quid, nisi lusus erit?

Cum p̄uilegio cesareo ad quadriennium
ab anno Christi 1519 Ioannes
Schottus Argentorati
premebat.

J. G. D. H.

EPISTOLIVM ERASMI.

Ornatissimo viro, dño Christophoro
urfeuico, Erasmus Roterodamus S

Equidem hac mente semper fui ornatissime, idē
q̃ humanissime Christophore, ut a nullo prorsū
vicio perinde abhorruerim atq̃ ab ingratitudi-
ne: nec unq̃ istos hominis vocabulo dignos iu-
dicarim, qui alieni in se meriti tempore ullo pos-
sent obliuisci. Rursus eos existimaui beatos, q̃b̃
tantum facultatis fortunæ cōmoditas suppedita-
uit, ut bene meritis possint parem remereri gra-
tiam: beatissimos autem, quibus licuisset accē-
ptum beneficium aliquo cum scēnore rependere.
Proinde quum antehac sēpenumero mecū repe-
terem, quantū in me nihil promeritum tua beni-
gnitas contulisset (nam collatū arbitror quicquid
ita delatum est, ut haud scio, utrū per fortunam,
an per meip̃m, certe per te nō steterit quo minus

EPISTOLIVM ERASMI.

acceperim.) circūspectaremque, quonam argumēto possem aliquā saltem erga te memoris gratique animi significationē dare: neque in tanta fortunæ meę tenuitate quicquid occurreret quod ulla ex parte, non dicam tuis meritis responderet, sed quod vel animo satis faceret meo. Illud denique mihi venit in mentē, ut saltem istos quosdā non inurbanos homines imitarer, qui flosculo quopiam insigni, aut alio simili symbolo misso, voluntatis propositionem, promptique animi studium testificari solent: præsertim ipsi tenues erga eos, quibus neque res, neque animus sit aliorum egens muneris. Ergo græcanica ingredientī *μουσική*. (Nam musarum horti vel medijs vernāt brumis) statim inter multos varia adblandientes gratia, hic Luciani flosculus præter ceteros arrisit. Eum non ungue, sed calamo decerptum ad te mitto: non solum novitate gratum, colore varium, specie venustum: nec odore modo fragrantem, verū etiam suco præsentaneo salubrem & efficacem. Omne tulit punctum (ut scripsit Flaccus) qui miscuit utile dulci. Quod quidem aut nemo, mea sententia, aut noster hic Lucianus est assecutus: qui prisce comœdiæ dicacitatem, sed citra petulantiam referens, deū imortalem, qua vassificie, quo lepore perstringit omnia:

EPISTOLIVM ERASMI.

quo naso cuncta suspendit: quæ omnia miro sale perfricat: nihil vel obiter attingens quod non aliquo feriat scommate. Philosophis infestus: atque inter hos Pythagoricis potissimum, ac Platonicis, ob præstigias. Stoicis item, propter intolerandum suum percilium, hos punctim ac cæsim, hos omni telorum genere petit. Idque iure optimo. Quid enim odiosius, quid minus ferendum, quam improbitas virtutis professione personata? Hinc illi blasphemii, hoc est maledici vocabulum addidere: sed hi nimirum quorum ulcera tetigerat. Pari libertate deos quoque passim & ridet & lacerat: unde cognomen inditum ὀδύειν. speciosum profecto vel ab hoc nomine, quod ab impijs ac superstitiosis attributum. Floruit ut putant, Traiani ferme temporibus: indignus (ita me deus amet) qui inter sophistas numeretur. Tantum obtinet in dicendo gratiæ, tantum in inveniendi felicitatis, tantum in iocando leporis, in mordendo aceti: sic titillat illusionibus: sic seria nugis, nugas serijs miscet: sic ridens vera dicit, vera dicendo ridet: sic hominum mores, affectus, studia quasi penicillo depingit: neque legenda, sed plane spectanda oculis exponit: ut comœdia nulla, nulla satyra cum huius dialogis conferri debeat: seu voluptatem spectes, se utilitatem. Vale.

 MANIVM DIA

logie Luciano ERASMO interprete

Cnemonis, ac Damippi dialogus. 1. CNE.

Hoc scilicet est qđ vulgo dici consuevit, hiaulus leonem. DA. Quid isthuc est quod tecum stomachare Cnemon? CNE. Quid stomacharerogas? Equidē heredem reliqui quendā pręter animi sententiā, videlicet astu delusus miser, ijs quos maxime mea cupiebam habere pręteritis. DA. Sed isthuc quinā euenit? CNE. Hermolaū nobilem illū diuitem, quū orbus esset, imminente morte cāptabam, assidens atq; inserviens. Neq; ille grauatim officium meū admitterebat. At interim illud quoq; mihi visum est scitū, consultumq; ut testamentū proferrem ac publicarem: quo illum rerū mearū insolidū hāredē institueram: nimirū ut ille vicissim idē faceret, meo prouocatus exemplo. DA. At quid tandē ille? CNE. Quid ille suo in testamento scripserit id quidē ignoro. Ceterū ego repente atq; insperato e vita decessi, tecti ruina oppressus. Et nūc Hermolaus meā possidet, lupus cuiuspiam in morē, ipso hamo cum esca pariter auulso. DA. Imō non escam modo cum hamo, quin etiā te quoq;

MANIVM DIALOGI E LV.

piscatorē sibi abstulit. Itaque technā istā in tuū ipsi
us caput struxeras. Cne. Sic apparet: idque adeo
deploro. 2 Zenophantē, & Callidemidē. Z.

¶ T tu Callidemides quo pacto interisti? Nā
ipse quemadmodū diuinæ parasitus quū es-
sem, immodica ingurgitatione prefocatus fuero
nostri, aderas enim morienti. CAL. Aderam Ze-
nophantes. Porro mihi nouū quiddam atque in-
opinatum accidit. Nā tibi quoque notus est Ptoe-
dorus ille senex. ZENO. Orbū illū dicis, ac
diuitem, apud quem te assidue versari conspie-
bam? CAL. Illum ipsum semper captabam: co-
lebamque: id mihi pollicens fore, ut meo bono quā-
primū moreretur. Verū quū ea res in longū pro-
ferretur: sene videlicet ultra tithonios annos vi-
uente: compendiarīam quandā excogitavi viam,
qua ad hereditatem peruenirem. Siquidē empto
veneno pocillatori persuaseram: ut simul atque Ptoe-
dorus potum posceret (bibebat autem prolixius
us) praesentius in calicem injiceret: haberetque in
promptu, porrecturus illi. Quod si fecisset: iure
iurando confirmabam, me illum magnūmissurū.

ZENO. Quid igitur accidit? nam inopinatus
quiddā narraturus mihi videris. CAL. Vbi iam
loti venissemus: puer duobus paratis poculis, al-

ERASMO INTERPRETE

4

tero Ptoeodoro cui venenū erat additum, altero mihi, nescio quo modo errans, mihi venenū, Ptoeodoro porrexit innoxīū. Mox ille quidē bibit: at ego p̄tinus humi porrectim stratus sum: suppositum videlicet illius loco funus. Quid hęc rides Zenophanta? Atquī nō conuenit amici malis illudere. ZENO. Rideo profecto. nā eleganter ac lepide tibi hęc res euenit. Porro senex ille quid interim? CAL. Primū ad casuz subitū atq; inexpectatū sane conturbatus est. Deinde simul atq; intellexit id quod acciderat: puta pocillatoris errore factū: risit & ipse. ZENO. Recte sane. tā & si nō oportuit ad compendiū illud diuertere. si quidē venisset tibi populari vulgataq; via tutius certiusq; etiam si paulo serius.

3 Menippi, & Tantali. MENIP.

Q Vid eiulas o Tantale? aut quid tuā deploras fortunā stagno imminens? TAN. Quoniam siti enecor Menippe. ME. Vsq; adeo piger es atq; iners, uti nō vel pronus incūbens bibere noris: vel caua vola hauriens? TAN. Nihil profecero si procumbam. refugit enim aqua simul atq; me propius admoueri senserit. q̄ si quando haurero: oriq; coner applicare: prius effluxit q̄ summa rigem labia, atq; inter digitos quoq; effluens

MANIVM DIALOGI E LV.

aqua, haud scio quomodo rursus manū meā aridam relinquit. ME. Prodigiosum quiddā de te narras Tantale. Verū dic mihi, isthuc ipsum quorsum opus est bibere? quum corpore careas. Nā illud quod esurire poterat aut sitire, in Lydia sepultum est: ceterū tu quū sis animus, quinā post hac aut sitire queas aut bibere? TAN. Atqui hoc ipsum supplicij genus est: ut anima perinde quasi corpus sit, ita sitiat. ME. Age hoc ita habere credimus: quando quidē affirmas te siti puniri: at quid inde acerbi tibi poterit accidere? Nūc metuis, ne potus inopia moriāre? At equidem haud video alteros infirmos, si quis hoc relinquat, neque locum aliū in quem morte demigret quā spīā. TAN. Recte tu quidē dicis: verū hoc ipsum supplicij genus est, sitire quum nihil sit opus. ME. Desipis Tantale: & uti verum tibi fatear, nō alio potu videris egere quā veratro mero. Nā diuersū quiddā pateris ijs, quos canes rabiosi momorderint: ut qui non aquā, quemadmodū illi, sed sitim horreas. TAN. Ne veratrū quidē recusarim bibere Menippe, si licear modo. ME. Bono es animo Tantale: certum habens, numquid fore, ut vel tu, vel reliquorū manium quispiā bibat. neque enim fieri potest. Quāquā non omnibus, quēad-

ERASMO INTERPRETE

modum tibi poena adiudicata est: ut sitiant, aqua illos non expectante.

Menippi, ac Mercurij. & MENIP.

A Tubinam formosi illi sunt, ac formosę Mer-
curi: Ducito me: docetoq; utpote recēs huc
profectum hospitem. MER. Haud mihi licet
per ociū Menippe. quin tu isthuc ipso e loco de-
xtorsum oculos deflecte. Illic & Hiacynthus est
& Narcissus ille, & Nireus, & Achilles, & Ty-
ro, & Helena, & Leda: breuiter, quicqd est vete-
rum formarū. ME. Equidē prāter ossa nihil vi-
deo, caluarias q; carnibus renudatas: inter quā
omnia nihil sit omnino discriminis. MER. Atq;
hec sunt quę poetæ cuncti mirantur ac celebrant,
ossa scilicet quę tu videris contemnere. ME. At
Helenam saltē mihi cōmonstra. Nā ipse quidem
haud queam dignoscere. MER. Hęc videlicet
caluaria Helena est. ME. Et huius scilicet ossis
gratia mille naues ex uniuerſa Græcia, acto dele-
ctu sunt impletę: tantaq; tum gręcorū, tum barba-
rorum multitudo cōfluxit: tot urbes sunt euerſę:

MER. Cęterū Menippe, non vidisti mulierem
hanc viuam, quod si fecisses, forſan diceres tu q; vicio
dandum non eſſe,

Pro tali muliere diu tolerare labores:

MANIVM DIALOGI ELV.

Alio qui si q̄s flores etiā arefactos marcidosq̄ cō
templetur, posteaq̄ coloris decus abiecerint de
formes nimir̄ vident̄. at īdem donec florent co
loremq̄ obtinent, sunt speciosissimi. ME. Pro
inde illud iā demiror Mercuri, si gr̄ci nō intelle
xerunt, sese pro re usq̄ adeo momentanea, quęq̄
tam facile emarcesceret, elaborare. MER. Haud
mihi vacat tecū philosophari: quare delecto loco
ubicunq̄ velis prosterne temet ac recumbe, mihi
iam alię sunt traducendę umbrę.

Menippi, Amphiloche, & Trophomi 5 ME.
VOs nimir̄ Trophome, atq̄ Amphiloche, cū
sitis mortui, tamē haud scio q̄nam modo pha
nis estis donati, vatesq̄ credimini, ac stulti mo rta
les deos esse vos arbitran̄. TRO. Quid? an no
bis igit̄ imputandū, si per inscitiam illi de mortuis
huiusmodi opinant̄? ME. Atqui nō ista fuissent
opinati, ni vos tū quū viueretis eiusmodi quędā
portenta ostentassetis: tanq̄ futuroꝝ fuissetis p̄
sc̄j, quasiq̄ predicere potuissetis si qui percontas
rentur. TRO. Menippe, nouerit Amphilochus
hic ip̄i pro sese respondendū esse. Ceterę ego he
ros sum, vaticinorq̄ si quis ad me descēderit. At
tu videre nūq̄ omnino Lebadiā ad̄isse: neq̄ em̄
alioquin ista nō crederes. ME. Quidais? Egdē

ERASMO INTERPRETE 6

nisi Lebadia fuisset profectus, ac linteis amictus
 offam ridicule manu gestans, per angustū aditū
 in specum irreplissem: nequaquā fieri potuisset ut
 te defunctū esse cognoscerē: perinde atque nos, so-
 lacque prestigiatura reliquos antecellere. Sed age p-
 ipsam diuinandi artē, quid tandē est heros? neque
 em̄ intelligo. TRO. Est quiddā partim ex hoīe,
 partim ex deo cōpositū. ME. Nēpe quod neque
 sit homo, quēadmodū audio, neque deus, verū pa-
 riter utrunque. Ergo dimidia illa tui pars quo nūc
 recessit? TRO. Reddit oracula Menippe in Le-
 badia. ME. Haud intelligo quid dicas Tropho-
 me: nisi quod illud plane video, te totum esse mor-
 tuum. Charontis, ac Menippi.

Dialogus 6 CHARON.

Edde naulum scelestē. ME. Vociferare si-
 quidē isthuc tibi voluptati est Charon. CHA.
 Redde inquā quod pro traiectione debes. ME.
 Haud quaquā auferre queas ab eo qui nō habeat.
 CHA. An est quisque qui ne obolum quidē habe-
 at? ME. Sit ne alius quispiam præterea, equidē
 ignoro: ipse certe nō habeo. CHA. Atqui prae-
 focabo te per Dirē, impurissime, ni reddas. ME
 At ego illiso baculo tibi comminuam caput.

CHARON. Num ergo te tam longo traiectu

b ij

MANIVM DIALOGI BLV.

gratis trāsuexero? ME. Mercurius meo nomi-
ne tibi reddat: ut qui me tibi tradiderit. MER.
Belle mecum agetur per Iouem. siquidē futurum
est, ut etiā defunctorū nomine p̄soluam. CHA.
Haud omittam. ME. Quin tu igitur hac gratia
perge, ut facis, nauim trahere: q̄q̄ quod non ha-
beo quinam auferes? CHA. At tu nesciebas qd
tibi fuerit adportandum? ME. Sciebam quidē:
verū non erat. Quid igit? num ea gratia erat mi-
hi semper in viā manendum? CHA. Solus ergo
gloriaberis te gratis fuisse trāsuēctū? ME. Haud
gratis o p̄clare, siquidē & sentinam exhausti, &
remum arripui, & vectorum omniū unus nō eiu-
laui. CHA. Ista nihil ad naulum: obolum reddas
oportet, neq̄ enim fas est secus fieri. ME. Proin-
de tu me rursū in vitā reuehe CHA. Belle di-
cis: nimirū ut verbera etiam ab AEaco mihi lucrī
faciā. ME. Ergo molestus ne sis. CHA. Ostē-
de quid habeas in pera. ME. Lupinum si velis:
& Hecatē coenam. CHA. Vnde nobis hunc ca-
nem adduxisti Mercuri? tū qualia garriebat inter
nauigandum: vectores omnes irrideps ac dicte-
rijs incessens: unusq̄ cantillans, illis plorantibus.
MER. An ignoras Charon, quem virum transf-
uexeris? plane liberum, cuiq̄ nihil omnino curæ

ERASMO INTERPRETE 7

sic hic est Menippus. CHA. Atqui si unq̃ post hac te recepero. ME. Si receperis o præclare, ne possis quidem iterum recipere.

Cratetis, ac Diogenis. 7 CRA.

MOerichum diuitem noueras ne Diogenes? Illū in quā supra modū diuitem, illū Corintho præfectū: cui tot erant naues onustę mercibus: cuius cōsobrinus Aristes, quū ipse q̃q̃ diues esset, Homericū illud in orē solebat habere. Aut me confice tu: aut ego tete.

DIO. Cuius rei gratia sese captabāt inuicē Crates? CRA. Hereditatis causa: quū essent equales, uterq̃ alterę captabat. Iamq̃ testamenta publicauerant ambo: in quibus Moerichus, si prior moreretur, Aristen omniū rerum suarū dominū relinquebat. Moerichum vicissim Aristes, si qdē ipse prior e vita decederet. Hęc igit̃ quum essent in tabulis scripta, illi inter sese captabant: & alter alterum adulationibus obsequiisq̃ superare cōtendebat. Porro diuini, haud scio utrum ex astris id quod futurū sit coniectantes, an somnijs quē admodū Chaldęi faciūt: quin & Pithius ip̃e nūc Aristen victorem fore pronuntiabat, nunc Moerichū: ac trutina quidē interim ad hunc, interim ad illum propendebat. DIO. Quid igitur tandē

MANIVM DIALOGI E LV.

euenit: nā audire est opereꝑciuz Crates. CRA.
 Eodem die mortui sunt ambo. Ceteræ hæreditas
 tes ad Eunomiū ac Thrasyclem deuenerunt: quo
 rum uterq; cognatus illis erat. Atqui de his nihil
 prædixerant diuini futurum, ut tale quippiā acci
 deret. Etenim quū Sicyone Cirrham versus nauig
 arent, medio in cursu obliquo orto lapige, eo sūt
 depulsi. DIO. Recte factum. At nos quum esse
 mus in vita, nihil eiusmodi alter de altero cogita
 bamus. Neq; em̄ ego unq; optabam ut moreret̄
 Antisthenes, quo nimirū baculus illius ad me re
 diret heredem (habebat aut̄ egregie validū) quē
 ipse sibi parauerat oleaginū. Neq; tu Crates opi
 nor desyderabas, ut me mortuo, in possessionum
 mearū successiōem venires. puta dolij, ac pere, in
 qua quidē lupini choenices inerant dug. CRA.
 Neq; em̄ missi quicq; istis rebus erat opus: imo
 ne tibi quidē Diogenes. siquidē quæ ad rem perti
 nebant, quæq; tu Antistheni succedens accepisti,
 deinde ego succedens tibi, ea nimirū multo sunt
 potiora, multoq; splendidiora q̄ vel Persarū im
 perium. DIO. Per Iouem, meminime in istius
 modi opum hereditatē Antistheni successisse: ti
 bicq; eas longe etiam maiores reliquisse. CRA.
 Verū reliqui mortales hoc possessionum genus

aspēnabantur: neq̃ quisq̃ nos ob spem potiun
de hæreditatis obsequijs captabat, sed ad aurum
omneis intendebant oculos. DIO. Nec iniuria
neq̃ em̃ habebant quo facultates eiusmodi a no
bis traditas acciperent: quippe rimosi iam, vicia
ticq̃ delitijs, non aliter q̃ vasa carie putrida. Quo
fit, ut si quādo quis in illos infundat vel sapientiā,
vel libertatē, vel veritatē, effluat ilico, perstilletq̃,
fundo quod imissum est continere non valente.
Cuiusmodi quiddā & Danaï filiabus aiūt accide
re: dū in doliū pertusum haustā aquam importāt
at iſdem aurū dentibus, & unguibus, omniq̃ vi
seruabāt. CRA. Proinde nos hic q̃q̃ n̄ras possi
debimus opes. Illi sī atq̃ huc venerint, obolū dū
taxat secū ferēt, ac ne hunc qdē ulterius q̃ ad por
torem. Nirei, ac Therſitæ. 6 NIR.

Postremo vel Menippus hic iudex erit, uter
nostrū sit formosior. Dic Menippe, an nō ti
bi videor forma p̄stantior? ME. Imō quinā sitis
prius arbitror indicandū. nā hoc opinor scitu est
opus. NIR. Nireus, ac Therſites. ME. Vter Ni
reus, uter Therſites? nōdū em̃ vel hoc satis liquet.

THER. Iam unū hoc vinco q̃ tibi sum similis,
neq̃ tantope me p̄cellis, quātope te cecus ille Ho
merus extulit, unū omniū formosissimū appellās.

MANIVM DIALOGI E LV.

Quin ego fastigiato vertice, raris q̃ & impexis capillis ille, nihilo te inferior visus sum arbitro. Iā vero contemplare Menippe, utrū altero formosior em existimes. NIR. Mirū, ni me Aglaia Charopeq; prognatum, qui vir pulcherrimus unus, Omnibus e graijs priameia ad pergama veni.

ME. Atqui non item sub terrā opinor pulcherrimus venisti. quippe qui reliquis quidē ossibus alijs appareas similis. Porro caluaria hoc uno insigni a Therisitę caluaria dignosci possit: q̃ tua delicata est ac mollicula. quando quidē istuc habes effoeminatū ac neutiq; viro decorum. NIR. At tamen Homerū percontare, qua specie tum fuerim quū inter græcorū copias militarē. ME. Tu quidē somnia mihi narras: at ego ea specto quæ video, quęq; tibi adsunt in presentia. Ceterę istarum quę id temporis viuebant. NIR. Quid igitur tandem? An non ego huic formosior Menippe? ME. Neq; tu, neq; quisq; alius formosus hoc loco. siquidē apud inferos æqualitas est: pares q̃ sunt omnes. THER. Mihi quide3 vel hoc sat est.

Diogenis, ac Mausoli.

9

DIO.

Q He tu Car, quare tandem insolens es, tibiq; places: ac dignū te credis q̃ unus nobis omni

bus anteponare. MAV. Primū regni nomine o tu Siopenſis, quippe q̄ Cariaē imperauerim uniuerſe: præterea Lydię quoq̄ gentibus aliquot. tū aut & inſulas nonnullas ſubegerim. Miletū uſq̄ peruenerim: pleriq̄ Ionię partibus vaſtatis. Ad hæc formoſus eram ac procerus, ac bellicis in rebus præualidus. Poſtremo, quod eſt omniū maximum, in Halicarnaffo monumentū erectū habeo ſingulari magnitudine, quantū uidelicet defunctorū alius nemo poſſidet: neq̄ pari etiā pulchritudine conditū: uiris ſcilicet atq̄ equis, pulcherriſſimo e ſaxo, uiua forma abſolutiſſimo artificio expreſſis: adeo, ut vel phanum aliquod ſimile haud facile quis inueniat. Num iniuria tibi videor hæc ob res mihi placere, atq̄ efferri? DIO. Num ob imperiū ais, ob formā, atq̄ ob ſepulchri molem?

MAV. Per Iouē, ob hæc inquā. DIO. Atqui o formoſe Mauſole, neq̄ vires iam illę, neq̄ forma tibi iam adeſt: adeo, ut ſi quem arbitrū de formæ præcellentia delegerimus, haud quāq̄ dicere potis ſit, quā ob rem tua caluaria meæ ſit anteferenda, ſiquidē utraq̄ parit̄ tū calua, tū nuda, utriq̄ dentes prominulos pariter oſtētamus: pariter oculis orbatī ſumus: pariter naribus ſimis, ac ſuſum hiantibus deformati. Ceterę ſepulchrū ac ſa-

MANIVM DIALOGI E LV.

xa illa preciosa, Halicarnasseis forsitan iactare li-
 cebit: & hospitibus glorię causa ostentare: tan q̃p
 qui magnificā quandā apud se structurā habeāt.
 verę quid hinc cōmoditatis ad te redeat vir e gre-
 gie, nequa q̃p video. Nisi forsan illud cōmodū vo-
 cas, q̃ plus oneris atq̃ nos sustines, sub tā ingēti-
 bus saxis pressus ac laborans. MAV. Ita ne ni-
 hil illa mihi conducūt omnia? planeq̃ pares erūt
 Mausolus ac Diogenes? DIO. Imo haud pares
 inquā. Nā Mausolus discruciabitur quoties earę
 rerum in mentē veniet quibus in vita florere cō-
 suevit: at Diogenes interim euz ridebit. Atq̃ ille
 q̃dem de suo illo monumento quod est in Hali-
 carnasso memorabit, ab uxore Artemisia, atq̃ so-
 rore parato: contra Diogenes ne id quidē suo de
 corpore nouit, nunqd habeat sepulchrum. Neq̃
 em illi res ea curę est. Verę apud viros excellētis-
 simos sui memoriā famamq̃ reliquit: ut qui vitā
 peregerit viro dignā, tuo monumēto Carum ab-
 iectissime, excelsiorem, ac tutiore in loco substru-
 ctam.

Simylę, ac Polystrati. 10

S I M I L V S. •

VEnisti tandē & tu Polystrate ad nos, quū an-
 nos vixeris haud multo pauciores centū, opi-
 nor. PO. Nonaginta octo Simyle. SL. Sed q̃

ERASMO INTERPRETE /

nam triginta istos annos egisti, quibus mihi fueras superstes? Nam ipse perij te ferme septuagenario. PO. Q. suauissime profecto, etiam si hoc mirum tibi videbit. SI. Mirum vero. siquidē tibi primū seni, deinde iuualido, postremo etiā orbo quicq̃ poterat esse in vita suaue? PO. Principio nihil erat quod non possem. Præterea pueri formosi complures aderant: tum mulieres nitidissimę, unguenta, vinum mire fragrans, postremo mēse vel siculis illis lautiores. SI. Noua narras. Nam ego te plane sordidum ac parcissimum esse sciebam. PO. Atqui vir præclare, ex alienis arcis opes mihi subscatebāt. Tum diluculo proptinus cōplurimi mortales ad fores meas ventitabant: simulq̃ ex omni rerum genere quæ terrarū ubiuis pulcherrimę reperiuntur munera deportabantur. SI. Num me defuncto regnū gessisti?

PO. Minime: verę amantes habebam innumeros. SI. Non possum non ridere. Tunc amantes tantus natu quum esses, vixq̃ tibi dentes superessent quattuor? POLY. Habebam per louē, equidem optimates ciuitatis. Quumq̃ essem tū senex, tum taluus, sicuti vides: præterea lippiens etiam, ac senio cæcutiens, postremo naribus muccolis, tñ cupidissime mihi inscriuebant: adeo

MANIVM DIALOGI E LV.

ut is felix videretur quēcunq; vel aspexissem modo. SI. Num tu quoq; quemadmodū Phaon ille, Venerem aliquā a Chio transuexisti: ut ob id optāti tibi illa dederit, rursū ad iuuentam redire, ac denuo formosum atq; amabilē fieri? PO. Haud quāq;. quā magis quū talis essem qualem dixi, tamē supra modum adamabar. SI. AEnigmata narras. PO. Atqui notissimus est hic amor, quū vulgo sit frequens. nēpe erga senes, orbos, ac diuites. SI. Nunc tua forma unde tibi perfecta fuerit intelligo vir egregie, nimis ab aurea illa Venere. PO. Verūtnon par multas commoditates ab amātibus tuli Simyle, propemodū etiā adoratus ab illis. Porro sapius etiā quasi peccator illis illudebam: excludens interim nonnullos eorū. Interim illi inter sese decertabant: & in ambiendis primis apud me partibus, alius aliū antequā ire nitebat. SI. Sed age, de facultatibus tuis quid tandē statueras? PO. Palā quidē affirmabam: me unumquēq; illorū relicturū hāredem. idq; illi quū crederent futurū, certatim se quisq; obsequētiorē atq; adulantiorē prēbebat. ceteræ alteras illas veras tabulas, quas apud me seruaueram reliquit in quibus omnes illos plorare iussi. SI. At postremū illę tabulę quem pronuntiabant heres

ERASMO INTERPRETE 11 //

dem? Num e cognatis quempiã? PO. Nõ per
Iouẽ:imo nouitium quendã ex formosis illis ado
lescentulis, natione phrygẽ. SI. Quot annos na
tũ Polystrate? PO. Viginti ferme. SI. Iam in
telligo quibus obsequijs ille te demeruerit. PO.
Attñ multo illis dignior qui scriberet heres, etiã si
barbarus erat ac perditus: quem iam ipi etiã opti
mates colunt captantq;. Is igit mihi extitit heres.
Iamq; inter patricos numeratur, subrafo mento,
barbaroq; cultu ac lingua. Quin eũ Codro gene
rosiorem, Nireo formosiorẽ, Vlysse prudentiorẽ
esse prædicant. SI. Nõ laboro vel totius Græcię
sit impator: si libet, mō ne illi potiant hereditate.

Diogenis, & Alexandri.

11 DIO:

Q Vid hoc rei est Alexander? Ita ne defunctus
es tu quoq; perinde atq; nos omnes? ALE.
Vides nimir Diogenes. Tam & si mirandũ non
est, si homo quũ fuerim, defunctus sim. DIO:
Num ergo Iupiter ille Amõn mentiebatur, quũ
te suũ filiũ eẽ diceret? An vero tu Philippo patre
prognatus eras? ALE. Haud dubie Philippo.
Neq; enim pbißsem, si Ammone parente fuissẽ
progenitus. DIOGE. Atqui de Olympia
de etiam consimilia quædã ferebantur: puta dra
conem, quendam cum ea fuisse con

MANIVM DIALOGI E LV:

gressum, visumque in cubiculo: ex eo gravidā peperisse te. Porro Philippum errare, fallique, qui se tuum patrem esse crederet. ALEX. Inaudieram quidem & ipse ista quemadmodū tu: at nūc video, neque matrem, neque Amōnis illos vates saniqueque aut veri dixisse. DIO. Attamen istud illorum mendaciū Alexander, ad res gerendas haud quāquam tibi fuit inutile: propterea, quod vulgus te verebatur metuebatque: quū deum esse crederet. Sed dic mihi: cuinam tam ingens illud imperiū moriens reliquisti? ALEX. Id quidem ignoro, celerius enim e vita submouebatur quam ut esset ocium de illo quicquam statuendi: præter id unū, quod moriens Perdicæ anulum tradidi. Sed age, quid rides Diogenes? DIO. Quid ni rideam? An non meministi quid Græci fecerint: quū nuper tibi arrepto imperio adularentur: principemque ac ducem aduersus barbaros deligerent? nonnulli vero in duodecim deorum numerū referrēt, ac phana constituerēt, denique sacra facerent, tanquam draconis filio? Sed illud mihi dicito, ubi te sepelierunt Macedones? ALEX. Etiamdum in Babylone iaceo tertium iam diem. Porro Ptolomeus ille satelles meus, si quando detur ocium ab his rerū tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Aegyptum deporta-

turū me, atq; inibi sepulturū: quo videlicet unus
 fiam ex dijs ægyptijs. DIO. Non possum nō ri
 dere Alexander, qui quide; te videam etiā apud
 in feros desipientē, sperantemq; fore, ut aliquādo
 vel Anubis fias, vel Osiris. Quin tu spes istas a
 mittis o diuinissime, neq; em fas est reuerti quē
 q̄ qui semel paludē trāsmiserit, atq; intra specus
 hiatum descenderit. propterea, q̄ neq; indiligēs
 est AEacus, neq; cōtemnendus Cerberus. Verū
 illud abs te discere puelim: quo feras animo, quo
 ties in mentē redit, quāta felicitate apud superos
 relicta, huc sis profectus: puta capitis custodib;,
 satellitibus, ducibus, tū auri tanta vi, ad hoc po
 pulis qui te adorabant. Præterea Babylone, Ba
 ctris, immanibus illis beluis, dignitate, gloria, Dein
 de q̄ eminebas cōspicius dū vectareris: dū ami
 culo candido caput haberes reuinctū: dū purpu
 ra circūamictus esses. Nunquid hæc te discruciat
 quoties recurfant animo? Quid lachrymas stule
 te? An non id te sapiens ille docuit Aristoteles?
 ne res eas quæ a fortuna proficiscātur, stabiles ac
 firmas existimares? ALEX. Sapiens ille, quum
 sit assentatorum omnium perditissimus. Sine me
 solum Aristotelis facta scire: q̄ multa a me petie
 rit: quæ mihi scripserit: deinde quemadmodum

MANIVM DIALOGI E LV

abusus sit mea illa ambitione, quā cupiebam eruditione cæteris præstare: quum mihi palparetur interim: ac prædicaret me, nūc ob formā: tanq̃ & ipsa summi boni pars quēdam esset: nunc ob res gestas, atq̃ opes. Nam has quoq̃ in bonorū numero collocandas esse cēsebat. ne sibi vitio verteretur, q̃ eas acciperet. Plane præstigiosus vir ille quidez erat ac fraudulentus o Diogenes. Q. Q̃ illud fructus scilicet ex illius sapientia fero: q̃ nūc perinde quasi summis de bonis excrucior, ob ista quæ tu paulo ante cōmemorasti. DIO. At scia quid facies? Ostendam tibi molestię istius remedium. Quandoquidez his in locis veratrum non prouenit, fac ut Lethei fluminis aquā auidis faucibus attrahens, bibas: iterumq̃ ac sepius bibas. Atq̃ eo pacto desine de bonis illis Aristotelicis discruciri. Verū enim Clitum etiam illum, & Callisthenem video: cumq̃ his alios cōpluris raptim huc sese ferentes, quo te discerpant: pœnas q̃ sumant ob ea quę quōdam in illos contulisti. Quare fac in alterā hanc ripam te conferas: & crebrius ut dixi, bibas.

Menippi, & Chironis.

12

M E N I P P V S :

E Quidem inaudiui Chiron, te deus quum es

les, tamen optasse mortē. **CHIRON.** Vera nimirum sunt ista quæ audisti Menippe: planeque mortuus sum sicuti vides: quum mihi licuerit immortalē esse. **MENIP.** At quænam te mortis cupido tenebat? res videlicet, quā vulgus hominum horreat? **CHIR.** Dicam apud te virum neutiquā stultum atque imperitum. Iam mihi desierat esse iucundum, immortalitate frui. **MENIP.** Quid? An iniucundum erat te vivere, lucemque tueri? **CHI.** Erat inquam Menippe. Nā quod iucundū vocant, id ego neutiquā simplex, sed varium, quiddam esse arbitror. Verum quum ego semper viverem: atque ipsē perpetuo rebus uterer, sole, luce, cibo: tum horæ eadem recurrerēt: reliqua item omnia quæcunque contingunt in vita reciproco quodam orbe redirent: atque alijs alia per vices succederent: satietas videlicet eorū me cepit. Neque enim in eo voluptas est sita, si perpetuo fruaris ipsē, sed omnino in permutando posita est. **MENI.** Probē loqueris Chiron. Ceteræ hæc quæ apud inferos agitur vita, quinā tibi procedit: posteaque ad hanc tanquam ad potiorē te contulisti. **CHIRON.** Haud insuavis Menippe. Siquidem æqualitas ipsa quiddam habet admodum popolare, Nihil autem certe interest

MANIVM DIALOGI E LV.

utrum in luce quis agat, an in tenebris. præterea
 neq; sitiendū est nobis quemadmodū apud supe-
 ros, neq; esuriendū: sed eiusmodi rerū omniū egē-
 tia vacamus. ME. Vide Chiron ne temet ipse in-
 uoluas: neue eodē tibi recidat oratio. CHI. Quā-
 obrem isthuc ais? ME. Nempe si illud tibi fasti-
 dio fuit, q; in vita semper n̄sdem similibusq; rebo-
 utendū erat: quū hic itidē similia sint omnia: eun-
 dem ad modū parient fastidiū. At de integro tibi
 querenda erit vitę cōmutatio: atq; hinc quopiam
 aliā in vitam demigrandū: id quod arbitror fieri
 non posse. CHI. Quid igit faciendū Menippe?
 ME. Illud nimirū, uti sapiens quū sis, quēadmo-
 dum opinor, & vulgo prædicant, præsentibus re-
 bus sis contentus: neq; quicquā in his esse putes
 quod ferri non queat.

Menippi, & Cerberi. 13 MENIP.

HEus Cerbere, quādoquidē mihi tecū cognā-
 tio quędam intercedit: quū & ipse sim canis
 dic mihi per stygiam paludem, quomodo sese ha-
 bebat Socrates quum huc accederet? Verisimile est
 autē, te deus quū sis, non latrare modo, verū etiā
 humano more loqui, si quādo velis. CER. Quū
 procul adhuc abesset Menippe, visus est constā-
 ti atq; interrito adire vultu, perinde quasi mortē

nihil omnino formidaret: ac tanq̃ hoc ip̃m vellet
 ijs qui procul a specus ingressu stabant ostende-
 re verū simul atq̃ despexit in hiatum, viditq̃ pro-
 fundū atq̃ atrum antri recessum, simulq̃ ego cō-
 tantem etiam illum aconito mordens, pede corre-
 ptum detraherē, infantū ritu eiulabat: suū osq̃ de-
 plorabat liberos; nihilq̃ non faciebat, in omnem
 specie se conuertens. ME. Num igit̃ fucate sa-
 piens erat ille, neq̃ vere mortem contemnebat?
 CER. Haud vere. Ceterū ubi vidit id esse neces-
 se, audaciā quandā prę se ferebat: quasi vero vo-
 lens id esset passurus, quod alioqui volenti, nolen-
 ti tamen ominno fuerat ferendū: videlicet q̃ spe-
 ctatoribus esset miraculo. Equidem illud in totū
 de viris istiusmodi vere possim dicere: ad fauces
 usq̃ specus intrpidi sunt ac fortes: porro intus
 quum sunt, nihil mollius neq̃ fractius. ME. Ce-
 terū ego quonā animo tibi visus sum subijisse spe-
 cum? CER. Vnus mortalium Menippe sic mi-
 hi visus es subire, ut tuo dignum erat genere: &
 prior te Diogenes, propt̃ea, q̃ neutiq̃ adacti sub-
 ieritis, aut intrusi, verū tum ultronei, tum ridētes,
 atq̃ omnibus plorare renunciantes.

Huc usq̃ ex ERASMO.

MANIVM DIALOGI E LV.

LVCIANI SCIPIO P. Virunio

interprete. Interlocutores.

Alexander, Hanibal, Minos. Scipio.

ALEXANDER.

O Libyce, me decet præponi. melior quidē sū.
HA. Imo vero me. **ALE.** Iudicet ergo Mi
nos, qui sp̄ iustissimus iudex est habitus. **MI.**
Quis es tu? **ALE.** Hic est Hanibal carthaginē
lis: ego autē Alexander Philippi regis filius. **MI.**
Per louē utriq; gloriosi, sed qua de re vobis alter
ratio est? **ALE.** De præstantia. dicit em̄ is sese
me meliorē q̄ ego ducē exercitus fuisse: ego ve
ro nō hoc solū, sed omnibus ferme qui ante meā
ætate fuere in re militari p̄stantiorē me esse affir
mo. **MI.** Dicat ergo uterq; pro parte virili: tu o
Libyce prius loquaris. **HA.** Vnum hoc me iu
uat: q̄ ut hic sermonem grēcū didicerim, ut neq;
etiam hac in re Alexander me superet. Illos maxi
me laudis dignos puto, qui quū parui a principio
fuere, propria virtute ad magnam gloriam eua
sere: potentesq; facti, & principatu digni visi sūt.
Ego igitur cum paucis quibusdam Hesperia pri
mum inuadens, quū subconsul essem, optimus a
fratre iudicatus, maximis rebus idoneus visus sū.
Tum deniq; Celtiberos cepi; atq; Gallos ipsos

deuici. Et quum magnos montes trāsmigrassem
 omnē Eridanū trāscurri: multasq; ciuitates euer
 ti: & planā Italiaꝝ subiugauit: & usq; ad suburbia
 Romam grassatus sum: totq; uno die romanos
 occidi, ut eorum anulos modis mensurari oport
 tuerit: & ex cadaueribus pontes fluminibus fece
 rim. Atq; hæc omnia peregi nec Amōnis dictus
 filius, neq; deū me fingens, aut matris insomnia
 narrans: sed me hominē fatebar: pugnabamq; cō
 tra duces magna prudentia, cōtra milites magna
 audacia atq; fortitudine p̄ditos. Non aduersus
 Medos, aut Armenos, qui anteq; quispiā seque
 tur fugiunt: facile cuiq; audenti victoriā tradunt.
 Alexander vero regni patris successor, & id for
 tunæ quodā impetu ampliāuit. Qui quū vicerit
 illū miserum Darium, apud ip̄m & Arbellas vi
 ctoriam cœpit. Antiquā ex patre cōsuetudinem
 omittens, delabi non turpe putauit: seseq; ad Me
 dorum delicias inuitari libenter tulit: atq; in con
 uiuijs amicos interemit. quibus quū morentur,
 auxiliari conatus est. Ego autē patrię dominatus
 sum: quę quū me reuocaret, hostiū magna classe
 aduersus Libyā nauigante, paruī: continuoq; me
 hominē priuatū dedi: & damnatus æquo animo
 rem tuli. Quæ quidē egi barbarus notus, omisq;

græcorum disciplinæ expers : & neq; Homerum
ut hic, edidici, neq; Aristotele magro eruditus :
sed solum mea natura optima sum usus. Hęc qdē
sunt quibus me meliorē Alexandro esse puto. Si
vero ea causa mihi hic præferendus est, q; caput
eius diademate ornauerit, id deorū forsan apud
Macedones est : non tamē ob id præstantior hic
videatur generoso duce, & viro qui mentis sen-
tentia magis q; fortuna est usus. MI. Hic certe
orationē neq; ingenerosam, neq; ut libycum de-
cebat dixit: tu vero Alexāder qd ad hęc inquis?

ALE. Oportet quidē o Minos, homini adeo te-
merario nihil respondere. Solū enim te nomen
satis edocere potest, qualis ego rex, qualis hic la-
tro habitus fuerit. Aduerte tñ, an parum ipm su-
perauerim. Adolescens adhuc rem aggressus, re-
gnum obtinui: & de patris mei interemptoribus
ultus sum. At quū Thebas subuertissem, toti grę-
ciæ terror fui: ab ea dux electus. Neq; dignū pu-
taui, Macedonū regno me cōtentū esse, qd pater
reliquerat, sed totū terrarū orbē sitinui: durūq; pu-
tans, nisi rerū oīm dñs essem, paucos quosdā me-
cum agens, in Asiā me traduxi: & apud Theogo-
niā cū magna pugna vici Lidiā, Ionīā, & Phrygi-
am coepi. Et tandē quęcūq; transieram snbiugās,
veni ad ipm locū ubi Darius me expectabat, infli-

15
nitōs exercitus agens . Post hæc o Minos, nescis
q̄t ad vos uno die mortuos miserim : Dicit enim
Charon, tunc sibi scaphā insuffecisse: sed ligna q̄
dam adiungēs, illorū plures trāsportasse. atq; hæc
confecit me periculis opponens, & in pugna vul
nerari nō timēs. Et ut quæ apud Thorū & Arbe
lās gesta sunt omittā, usq; Indos veni : atq; ocea
num mei regni thronū feci: & illorū hoīm elephā
tes habui. Pyrrhū vero meū captiuū coegi: & scy
thas hoīes certe nō spernēdos, subiugauī . Tanaī
sup̄transiēs magna equitū pugna vici: ac amicos
meos remuneraui. De inimicis ultus sum. Si vero
deus hoībus videbar, parcendū illis erat. Nā rerū
magnitudīe ut tale aliqd de me crederēt inducti
sunt, tandē mors me regē occupauit. Hic aut̄ Ha
nibal apud Prusiā Bityniē exulauit: & crudelissi
mo & pessimo hoī cōueniēs erat. Q; vero Italos
vicit, omitto dicere . nā nō virtute, s; malicia atq;
p̄fidia & dolis id p̄egit: nuncq; aut̄ alicuius claritu
dinis aut iusti memor. Sed qm̄ q̄ deliciose vixe
rim vitup̄auit: oblitus mihi videt̄ eorū quæ apud
Capuā admiserit. Ibi em̄ mulierib; deditus est, &
voluptatib; ita vir mirabilis p̄ belli t̄pus inservie
bat. Ego quoq; ea q̄ sub occidēte sunt p̄ua quidē
putās, nisi versus orientē me impulisse: ac magni
ficū qd̄ p̄fecissem. S; hæc indigna. Nā Italiā atq;

MANIVM DIALOGI E LV.

Libyam ditioni meę adiungens, usq; Gades facile iuisssem. Iam dixi: tu quoq; o Minos iudica, hec quidē e multis sint. SCI. Non, nisi me prius audias o Minos. MI. Quis tu vir optime es? aut unde? q; hisce claris ducibus te conferre audes? SCI. Italus Scipio romanus. MI. Audiēdus q; pe es. SCI. Ego o Minos hec non dicam, ne prefferri velim. Nunq; em̄ huiusce generis honoris auidus fui, sed semp esse q; videri malui: nec qd isti utriq; fecerunt, in me laudando alios vituperem. Iam puero mihi omne vitiū displicuit. & bonis artibus a primis annis deditus, humanitatiq; inseruiens, scire solum turpe putabam: sed opere semper perficere quicqd magnificū a maioribus natu, aut literis didicissem, conatus sum. Ita adulescens vixi, ut maxima patrię spes fuerim. Quæ illam frustrata non est. Nā quū senatus maximo timore, an esset patria relinquenda, consultaret: vix iuuenis (quū ei ætatē nō liceret) in medios senes prosili; & stricto ense, hostem me habiturus, profiteor eum, qui deserendę patrię sententiam protulerit. Quare vix quartū & vigesimū annū agens, dux electus, nō cum magno exercitu versus Carthaginem iui: atq; Hanibalē secutus vici: eū quoq; in turpē fugam cōverti. Et deuicta Car

thagine non rei felicitate elatus sum: eundem me amici, eundem me patria post victoriam habuit: Diuites vero in bonis amicis esse putavi, non in auro. Nā per quattuor & quinḡginta annos, quibus vixi, nihil unḡ emi, aut vendidi. Ex foro qḡ nūnḡ diuertissem, nisi quēpiā mihi aliquo modo amicū fecissem: & ut mercatoribus pecunias lucrari studium est, ita mihi ut adipiscerer homines omni metallo pręstantiores cura erat. Quibꝫ qualis fuerim, Titus Liuius, cęteriꝫ historici testari possunt. Ac ex Carthagine reuersus triumphum egi: censorꝫ factus sum. A Egyptū, Syriā, Gręciā percurri. Iterumꝫ absens consul electus, bellum maximū confeci: & Numantiā euertere alia egi. Nunḡ me qꝫ aut in p̄speris eleuantē fortunā, aut in aduersis opprimentē vidit: quin tanta animi liberalitate usus sum, ut quū grandis dominus esse potuerim, quattuor & viginti solum libras argenti reliquerim. Illud nō tacebo scilicet, me nunḡ iniustū aut crudelem fuisse, aut alicuius generis voluptate corruptū. Et hęc uti insipiens dixi: non ea ratione qꝫ pręferri velim retuli, sed graue erat nō monstrare: ut est, Romanos omni genere virtutis cęteras gentes supasse. Ita qꝫ ut viuus pro patria pugnaui, patrięꝫ pietatē

MANIVM DIALOGI E LV

mihī & rebus cæteris prætulī : sic nunc apud te o Minos pro patria hæc dicta sunt. MI. Per Iouē, o Scipio, & recte, & uti romanū decet locutus es. Itaq; quū disciplina militari, rebusq; bellicis hisce æqualem, aut te præstantiorē discamus, te præferendum censeo. & Alexander secūdus sit. & tertius Hanibal : nec hic quidē spernendus est.

LVCIANI SCAPHIDIVM

Locutores. Charon, Mercurius, Menippus, Car molaus, Lampicus, Damafias, Craton. Nico, Philosophus. CHARON.

AVdite quo quidē pacto nostra se negocia habeant. parua em̄ (ut videtis.) ac vetus nobis est nauicula, rimisq; fatiscit, ac fluctuū impulsioe naufraga est. Vos vero nonnulli simul aduenitis plurima quisq; secum deferētes. Si ergo his cum rebus scapham ascēdetis, vereor postmodū vos poenitebit: maxime q̄squis nare ignorabit. Quo itaq; consilio tute nauigemus, ego vos docebo. Nudos, omniūq; vacuos rerum ingredi quoscūq; oportet, ac cuncta superflua in ripa deponere. hoc itaq; modo nostra capax vixerit nauicula. Quare o Mercuri, hoc tibi de cætero sit curæ, præter nudatos omniūq; vacuos, neminē admittere, in ipso stans introitu, Pēpla, aliaq; (uti dixi

P. VIRVNIO INTERPRETE 18

mus) facito quēcuncq; deponere. Agnosce, & re-
cipe: sed nudatos ingredi coge. MER. Perpul-
chre dicis. sic em̄ faxo: sed quis nam est is prior?

ME. Ego sū Menippus. at vide o Mercuri, pe-
ram, baculum q; in lacum proieci, ac palam mi-
nime tuli. MER. Ascende Menippe oīm fortif-
sime, primūq; apud naturam locū tene, quo pos-
sis omneis intuerier. Quis est hic alter? CAR.
Carmolaus megarensis, amore semp perditō af-
fectus, cuius duorum talentorū unicū fuit osculū.

MER. Hunc desere decorem, labia, oscula, co-
mam perpexā, oris q; ruborem, ac vultus nitorē.
O factū bene. ingredi iā. Sed quis est alter pur-
purea veste indutus, caputq; diademate præcin-
ctus? LAM. Ego sum Lampicus. MER. Tot
tantaq; veniens tecum fers? LAM. Decet ne o
Mercuri, hominē regem nudū aduenire? MER.
Regem minime, mortuū vero potius: quare his-
te exue. LAM. En gaçā abijcio. MER. Et in-
solentiā atq; sæuitiā abijcias o Lampice: hæc em̄
sua gravitate nostrum submergerent phaselum.

LAM. Sic faxo: sed saltē diadema cōcede, ac ve-
stem regiā habere. MER. Nequaq; hæc etiam
continuo deponē. LAM. Fiat. nunquid vis ali-
ud? nūc omnibus, ut vides, sum exutus. MER.

MANIVM DIALOGI E LV

Crudelitas, temeritas, iniuria, iracundia, reliquaque huiusmodi sunt deponenda. LAM. Nudus iam nudus sum. MER. Ergo ascende. Sed tu quis tam pinguis, tantaque carne suffultus? DA. Damascus athleta. MER. Videre videor te in palestris exercitatum esse. DA. Ita: sed me admitte nudum venientem. MER. Nudus venis tanta carne refertus? Ea est deponenda, nam unico duntaxat pede hoc nostrum submergeres scaphidium. hec quoque coronationes, praconiaque sunt abijcienda.

DA. Profecto nunc quidem sum nudus, atque alijs par mortuis. MER. Sic esse magis decet: ingredi iam. Et tu Craton has abijce opes, luxuriam pariter atque molliciem, tecum ista ne deferas monumenta: nec non tuorum authoritates maiorum deferere. Item & genus & gloriam tuam liberalitatis, famam propterea popularem, simulacra, ac epigrammata. hec enim o Craton sunt pergrauissima. CRA. Minime feram: cunctaque quidem, inuitus tamen, deferam. Proh Dei immortales, quid iam sumus perperam? MER. Dei boni, & tu his emicans armis, quid tibi vis? etiam quid tibi hoc trophaeum? NI. Quoniam o Mercuri, ardua domi militumque facinora feci, ob quae ciuitatibus domatus fui. MER. Arma & trophaeum humi deferas. Nam apud inferos omnia

P. VIR VNIO INTERPRETE 19

sunt summa pace composita, nihilq; his opus est armis. Sed q̄s est is, qui sub honestatis habitu supercilia elatus, curaq; onustus, ac pexa barba comatus, tam lento pede aduenit? ME. Philosophus certe o Mercuri, imo magus prodigijsq; refertus, quocirca iube eū spoliari. o q̄ multa ridicula iocabundaq; videbis. MER. In primis hūc deponere habitum: tū & reliqua etiā. Proh lupiē, q̄nam tam iactantiam, atq; arrogantiam, quantāq; ignauiam, infantiāq; & lites, ac vanitates, verbaq; scrupulosa, labores vanos, nugas, ambages, atq; oīm genera deceptionū secum tulit. q̄primū ijs te exue: & mentiri quoq; & potissimū arbitrari, & ceteris potiore esse. non quinq; premis hec dumtaxat ferre valeret. PHI. Cunctis me exuam?

ME. O Mercuri, fac ei barbam abradi. nā est res grauissima. MER. Item deponere barbā Philosophi. PHI. Quis est tōsor? MER. Menippus. Cape securim Menippe: barbāq; Philosopho abrade. ME. Serram potius concede: ut res sit magis ridicula. MER. Satis est securis. oh iam barbā deposuisti. ME. Nō vis & supercilia ei abradi? MER. Maxie. Quid est hoc Philosophi? quid lachrymas? mortē ne formidas? ascēde bono animo. ME. Aliud restat magis ponderosū,

MANIVM DIALOGI E LV.

Quid clanculū te gerit. MER. Quid, cedo? ME.
 Adulationes, blanditias q̃, quæ illi in vita valde
 profuerūt. PHI. Et tu Menippe, qua gratia hāc
 tuā non abijcis liberalitatem, letitiā, risum, ac for-
 titudinē? Nū cēteros solus es derisurus? MER.
 Menippe, huiuscemodi tecū habeto. nā leuia uti-
 liaq̃ sunt, & inter nauigandū oportuna. Sed tu
 orator desere tantā elegantīā, copiamq̃ verborū
 & quæstionē, ac ratiocinationes, atq̃ huiuscemo-
 di plura. nā permaximē sunt grauitatis. ORA.
 Morē tibi geram. MER. Scaphidiū satis est re-
 fertum: funem igit̃ a litore soluite: ancoram a pro-
 ra retrahite: scalas tollite: malū scandite: agite, ve-
 la ventis tradite. tu quoq̃ nauta clauū dirige. At
 quid fletis umbræ amentes, maxime tu Philoso-
 phe? an q̃a modo barbā deposuisti? PHI. Nō.
 MER. Quāobrē ergo? PHI. Quia imortalis
 esse putauī. ME. Menti? alia re tristat. MER.
 Qua? ME. Quoniā elegantē copioseq̃ quēad-
 modū solitus est decētero nō crapulabitur: neq̃
 noctu clāculum scortari, dieq̃ adolescentes ora-
 tiunculis allicere, ac eos pecuniā emungere vale-
 bit: quo sobrius summo afficit̃ dolore. PHI. Tu
 vero Menippe, nō formidas mortē? ME. Quo
 pacto? quū ad mortē festinauerim nemine vocā-

cāte: sed inter nauigandū nōnulla exauditur vox.
utī quibusdā a terra acclamātibus. MER. Ita est
Menippe. Nā quidā ad subsellia pergunt, qui Lā
pici morte cōgratulant: eiusq; uxor magna mu
lierq; frequentia domum reducit: ac filij lapidibus
ex urbe pellunt. Alij Clophantē laudant oratorē.
quidā Cratonē. condunt epitaphia. Materq; Da
masig cum muliebri comitatu in funus prodit. Te
vero Menippe, nemo profecto plorat: solus ve
nis cum silentio. ME. Minime. nōne rixātes au
dis canes, coruosq; crochiq;antes, a quibus sumo
cum certamine iā humor? MER. Strēnuus es. s;
iam psecimus iter. Descendite vos, rectaq; in ius
pergite. Nobis vero Charon p reliquis. nos no
strum ad iter reuertamur. Quid tanta cū moesti
cia contemplamini ius subire? Ius est: ferunt q;
acerbissimas hic esse poenas, scilicet lapideas, vul
tures: atq; vitam examinari cuiusq; necesse est.

LVCIANI TERPSION.

Locutores, Terpsion, Pluto. TER.

Vstum ne hoc est o Pluto, me quidē e vita obi
isse triginta quū sim annor: Tucritū vero senē
septuagenarium, & ultra, adhuc viuere? PLV.
Iustissimum quidem o Terpsio. Nam & si ipse vi
uit, certe ad nullius tamen mortem affectus est:

MANIVM DIALOGI E LV:

tu vero omni tempore suā hæreditatē expectās,
 eū mori auidissime cupiebas. TER. Nōne opus
 fuerat, quū senex sit, nequeatq; decætero eius uti
 diuitijs, locum dare iuuenibus? PLV. Nouas o
 Terpsio statuis leges: quū ad voluptatez diuitijs
 uti nequeat, ipsum e vita decedere. Aliter autē &
 ip̄am sortē de eo & n̄ram statuisse videt̄. TER.
 Hac de causa huiusmodi accuso ordinez, opus
 em̄ foret, eas res successionē graduq; fieri: senem
 primo, deinde q in ea etate sequeret̄ mori. Haud
 quaq; se exercere, aut viuere ex senectā pōt. tres
 dūtaxat dentes illi relictī sunt: vix deseruiunt ocu
 li: curuatus a quattuor famulis deducitur, degut
 tantes nares, lipposq; oculos habēs, nihil deniq;
 voluptatis degustans: haud aliter existens q̄ ani
 matum quoddā sepulchrū, ab ip̄a iuuentute deris
 sum. Vt moriant̄ optimi atq; robustissimi adoles
 centes, haud secus esse videt̄ ac si flumina sursum
 deferantur. Aut saltē scire necesse foret, quādo et
 senum quilibet obiret, ne aliquos, prout eis mos
 est, fallerent, quippe in presentia est illud prouer
 bī, ut aiunt. Quadriga bouem sepissime ducit.
 PLV. Hæc quidē o Terpsio, prudentius fiūt q̄
 tibi p̄fecto videant̄. Verē & vos quid passi estis?
 rebus em̄ alienis gaudetis: dum senibus, filijs ore

batis, vosmet tantopere tradatis: quāobrem in derisum adducti, ab illis sepelimini: quod quidē plurimis sit piucundū. Nā quanto vos magis mori illos poperatis, tanto plus omnibus quē gratissimum est, si ante eos vos mori contingat. Etenim nouam quandā in mediū adducitis artē, vetustos atque decrepitos quū amatis: praesertim quidem, si liberis sint orbatī, qui vero liberos habent, illorū vobis non est cura. Quod quē ex his qui amant plurimi, minime vero ignari astu, si eis liberos esse cōtingat, illos odisse dissimulent: ut & ipsi habeant amatores. Inde his in testamēto exclusis qui munera diutissime obtulerunt, liberi, sicuti perfecto dignū est, omnē eorum substantiā consequuntur: at illi tristitia affecti, sua quē spe delusi, dentibus fremunt. TER. Oīa haec vera sunt quae de me & Tucrito autumas: quū sper eū mori putarē. Introducebat enim me dum in angustia positus esset: atque sub velamine quodā, tanquā ex ovo pullus imperfectus gratulabatur. Vnde quanto citius eū ad sepulchrū duci existimabā, tātō plus mea me fallebat opinio. quū sper magis se differre pararet. Et non hi, qui amore cōcurrerāt, muneribus me preclaris vincerēt, plurima sollicitudine excruciatatus iacebam, singula enumerās: eaque causa mei fuerūt interitus, is tandē adeo mihi hamū dilacer

MANIVM DIALOGI E LV

rantē imp̃ssit, ut prius me deridens sepulchro trāderet. PLV. Euge o Tucrite, diutissime viuas, una & diutijꝰ abundās, & huiusmodi hoīes deridens: neqꝰ prius moriaris, q̃ꝰ hos blanditores cū ctos premitas. TER. Hoc quidē o Pluto piu cunduz mihi foret, si ante Tucritū Careodos vita decederet. PL. Boni animi sis o Terpsio, & Phido etiā, & Melanthus, & oēs penitus ip̃m prece dent, ex ip̃ismet (ut p̃diximus) curis. Hæc ego sum̃ope cōmendo, o Tucrite diutissime viuas.

LVCIANI HERCVLES.

Locutores, Diogenes, Hercules. DIO.

NVnquid Hercules ipse est? Haud quisqꝰ me hercule alius. Arcus, claua, pellis leonina, magnitudo ip̃a, totus deniqꝰ Hercules est. Igit̃ e vita decessit qui Iouis erat filius? Dic quæso o p̃clarissime, mortuus ne es? Ego em̃ quū terrę sup̃es sem tibi haud secus q̃ꝰ deo sacrificauī. HER. Recte qp̃pe sacrificasti. Hercules em̃ ipse i coelo una cum dijs immortalibus cōsistit. Heben apud se habens cruribus formosissimā. Ego vero qui te alloquor sua sū umbra. DIO. Quidnā dicis amabo? umbra ipsius dei? HER. Fieri em̃ potest, altera eū ex parte deū esse, altera vita decessisse. DIO. Vtiqꝰ. HER. Ille em̃ neqꝰ mortuus est,

sed ego dūtaxat qui sui sum imago. DIO. Perpendo nunc poptime, teipm pro sua virili parte Plutoni tradidisse. HER. Sic res se habet. DIO. Quo pacto igit callidissimus quū sit AEacus, te eū nequaquē esse nouit, sed admisit tanquē subinductum Herculē. HER. Quoniā sibi sum perquē similis. DIO. Vera autumas: nā ita persimilis, ut ille ipse sis. Caueas igit ne contra sit: ut tu quidez Hercules existas: imago vero apud deos immortalis Heben in uxore duxerit. HER. Audax nimis es atquē loquax: & nisi ab argutis, quas in me intulisti, desinas: senties quē primū qualis dei imago sim. Arcus em̄ nudus est atquē paratus. DIO. Cur aut decetero te timeam, quū semel mortuus sis? Sz per tuū Herculē dic quæso, dū ille vivebat eras ne una secū, & tūc imago existens: aut unus quidē eratis in vita, posteaquē e vita decessistis separati: ac ille quidē ad deos immortales aduolauit, tu ꝑo umbra, ut dignū videtur, ad inferos aduenisti. HER. Etsi fas equidē foret, nequaquē responderi viro sophistice percunctanti: attamen aures quoquē ad hoc porrigas. Quicquid em̄ Amphitronis in Hercule erat, idipm morte affectum est: quod nempe ego sum (ut dixi) totum, quod aut Ioui attinet, est cum dijs immortalibus constitutū.

MANIVM DIALOGI E LV

DIO. Perspicue nūc intelligo. autumas em̄ eadē vice Alcmenā duos peperisse Hercules: unū qdē ex Amphitrione, alterū vero ex sumō Ioue: ex q̄ factū est, ut gemini ī unius matris utero lateretis.

HER. Nequaquē o insane, idem profecto ipsi eramus ambo. **DIO.** Neq; adhuc ad intelligendū id facile est, duos Hercules in unū esse cōpositos, nisi qs diceret, vos tanq; Hippocētaurū in unum fuisse copulatos, hoīem vic; & deū. **HER.** Nōne sic tibi hoīes componi videt̄ animo & corpe? Vnde qd prohibet animū quidē ip̄m ex sumō Ioue natū, adesse coelo, me vero mortālē ad inferos venisse? **DIO.** Vtiq; elegan̄ hęc disseruisses, si corpus hac tēpestate esses, sed incorporea es imago. itaq; periculū est, te triplicē iā fecisse Herculē.

HER. Quonā modo triplicē? **DIO.** Hoc quidē modo, nā si unus in coelo existit, tu vero apud nos imago, corpus aut̄ apud tumulū iā in puluerē versum, hęc tria iā cōfecta sunt. animaduertas. igit̄ velim, quē tertiū corpi esse intelligas patrem.

H. Audax es, atq; sophista, s; qd nomē tibi est qui huc aduenisti? **DIO.** Diogenis sinopei imago: ip̄e aut̄, p̄ ip̄m Iouē, minime cū dīs me imortalis, sed cū mortuorū optimis constitui: Homerū atq; huiuscemodi fabulas deridens.

PHILOSOPHORVM AVCTIO.

23

LVCIANI dialogus lepidissimus, q̄ suo more poeta philosophos ridet, eosq; venales seruos facit, loue qdē vendente, at agente præcone Mercurio: interprete Nycholao Beraldo. Interloquuntur Iupiter, Mercurius, Emptor. **IVPITER.**

QV quidē scamna dispone, locumq; præpara veniētibz. At tu adductos huc philosophos in catasta statue: s; comptos prius, ut pulchri, decentesq; appareant, multosq; inuitent emptores. Tu vero Mercuri præconem age: & q̄ recte feliciterq; cedat nobis, emptores ad forum conuoca, q̄ primū ut adsint, quando philosophos cuiusuis generis atq; istitus adducturi sumus. Porro si q̄s presenteis numos non habeat, soluet postea, dato prius fideiussore. **MER.** Adsunt quidē multi, a nobis neutiq; diutius remorandi. **IV.** Vendamus igit. **MER.** Quem vis primū oīm adducamus? **IV.** Comatū hunc ionicū, nā austerum nescio quid præse fert, ac venerandū. **MER.** Hūc cine Pythagoricū dicis? Descende tu ergo: teq; ijs qui cōuenerūt præbe conspiciendū. **IV.** Age elama. **MER.** Vitam optimā vendimus, ac grauiissimā, quis emptor erit? Quis supra hominē sapere vult? Quis nosse uniuersā harmoniā? Quis reuiuiscere? **EM.** Hic quidē nō utiq; ingenero

e iij.

AVCTIO PHILOSOPHORVM

sa est facie. Sz qd nouit potissimū? MER. Arithmetica, Astronomiā, prodigiosam doctrinam, Geometriā, Musicam, diuinationē. Summū certe vatem vides. EM. Licet ne hominē interrogare? MER. Interroga tu bonis (quod dicūt) auius. EM. Cuius es tu? PY. Samius. EM. Vbi eruditus? PY. In AEgypto, ab ijs qui AEgyptū incolunt philosophis. EM. Age vero, si te emero, ecquid me docebis? PY. Nihil docebo, sed reminisci faciam. EM. Quomodo tandē? PY. Quū tuam ipsius animā expurgauero, eiꝫ sordes omneis eluero. EM. Sed fac me purgatū esse: qua ratione id efficies? PY. Primū omnium quiete, silentioꝫ opus est diuturno, perpetuoꝫ annoꝫ quinꝫ taciturnitate. EM. At tibi o bone, melius sit Cressi filiū instituere. nā quod ad me attinet, loqui ego, non aut statūꝫ instar perpetuo filere volo. At quid post tam diuturnū tandē quinquenniꝫ ꝫ silentiū? PY. In Musica, Geometria ꝫ exercebere. EM. Belle dicis, siquidē citharæꝫ dum prius, dein philosophuz esse oportet. PY. Ad hæc numerare etiā. EM. Et iā quoꝫ scio numerare. PY. Quomodo numeras? EM. Vnū duo, tria, quattuor. PY. Vides ne ea quę tibi ꝫtuor esse vident, esse decem; absolutūꝫ quępiam

N. BERALDO INTERPRETE

29

ex ijs trigonon fieri, ac iusiurandū nostrū? EM. Nunq̃ hercle iuramentū hoc quaternariū audiui neq̃ sermones eiufmodi sacros ac diuinos. PY. Postea scies o hospes, quēnā sit terrę, aeris, aquę, ac ignis vectatio: & qua sint forma quo q̃ modo moueant. E. Est ne aliq̃ igni, aeri, aquę forma?

PY. Et manifesta quidez. Neq̃ em̃ informia ac sine figura moueri possunt. Nosces p̃terea deum & numerū esse, & harmoniā. EM. Mira dicis.

PY. Adde his, q̃ aliū videri, aliū vero esse te scies, qui unum esse te putas. EM. Quid ais? alius ne sum, non hic qui te alloquor? PY. Nūc qdē is qui es, at quondā alio corpore, alioq̃ nomine yidebare: atq̃ itidem olim in aliud transibis corpus. EM. Hoccine ais? Imortalē fore me, in varias mutatū formas? Sed de his satis sup̃q̃. Quæ nā vero tibi victus ratio? PY. Ex animantibus nullū comedo: ab alio nullo nisi a fabis abstineo.

EM. Cur usq̃ adeo a fabis abhorres? PY. Nō abhorreo ego, s̃ sacrū qddā sunt, mirac̃ eorū natura est. Nā primū qdē nil aliud q̃ semen s̃t. Q̃ si viridē adhuc fabā exueris, videbis pudēdis, virilibusq̃ nescio qd s̃ile. Decoctā vero si noctib̃ aliquot lunę exposueris, sanguinē ex ea facies. qd̃q̃ maius, Atheniēsi b̃ mos est, fabis magistratus eli

AVCTIO PHILOSOPHORVM

gere. EM. Pulchre omnia, ac plane diuinitus dicti. Ceteræ exultor. quando nudum te videre cupio. O Hercules, aureum est huic femur, non homo est, sed immortalis quispiā deus esse videt: quapropter eum oīno emam. Quanti eū facis? MER. Decem mnīs. EM. Ego tanti emo: precium accipe. IV. Scribe emptoris nomen, simul ac patriā.

MER. Italicus quispiā esse videt o lupiter, nimirum ex ijs qui Crotonem, ac Tarentū, ac magnā Græciā incolunt. Quāq; non unus, sed pene trecenti eum sui cōmodi gratia emerint. IV. Abducant illum: nos q; aliū euocemus. MER. Vis ne squalidum illū ponticum? IV. Prorsus. MER. Qui peram ex humero suspensam gestat? Descēde. Ades: ac sedes has circumi. Vitam virilē vendo, vitam optimā, generosam, ac liberam vendo. Philosophū liberum quis emet? EM. O præco, quid ais tu? vendis hominē liberum? MER. Vēdo ego. EM. Deinde nihil times, ne plagū accusatum in Areopagitarū iudicium quis te vocet?

MER. Nihil hic auctionem curat: quoniā se oīno liberū esse putat. EM. Quis eo uti velit usq; adeo sordido, atq; infelicitē iacenti, nisi fossorem eū, aut lixam quis forte facere velit? MER. Neq; id modo, sed & si atriensem eū, p domus ve

stibulo statueris, quouis cane fideliores eū inuenies. Est scilicet huic canis nomen. EM. Cuias, quāue artem proficitur? MER. Roga tu hōiez ita eū optime feceris. EM. Eius timeo austeritatem ac pristinā, ne me adlatret accedentē, ac per locum mordeat. Videsne uti is baculū sustulerit, contraxerit supercilia, ac iracundū quiddā minabundūq; aspiciat. MER. Ne time: mansuetus est ac benignus. EM. Hoc primum o optime, cuias es? DIO. Vnde uis? EM. Quid ais? DI. Mūdi ciuem vides. EM. Imitaris ne quēpiam? DI. Herculem. EM. Cur tu itaq; leoninā, ut ille, pellē non induis? Nā baculo quidē illi nihil es dissimilis. DIO. Penula hęc mihi leonina pellis est. Pugno vero ut ille, aduersus voluptates, sed ultro et a nemine iussus: ut qui vitam malim expurgare. EMPulchrū, ita me deus amet, institutum. Sed quid te nosse dicemus? aut quā artē tenes? DI. Liberator sum hominū, & morborū animi medicus: veritatis q; oīno, ac libertatis propheta esse cupio. EM. Age o propheta. Ceterū si te emero quo me tandē modo docebis? DIO. Primū qdē te adsumens, & delicias exuens tuas, teq; in egestate claudens penula induam. Post laborare cogam, humi dormientē, & aquam bibentē: teq; nō

AVCTIO PHILOSOPHORVM

exquisitis, sed obujs primū eduljjs explere. Pecunias vero si quas habeas, authore me in mare p*ro*ijcies. Vxorem nō curabis, non liberos, non patriam: tibiq; ea omnia nugæ videbunt. Relinquens vero paternā domū, aut sepulchrum aliquod habitabis, aut desertam turrim, aut etiā dolium. Pera vero tibi erit lupinis plena, librisq; intus & exterius scriptis: atq; ita maximis regibus feliciorē esse te dices. At te si quis aut flagellet, aut torqueat, eorū nihil esse tibi durum molestūq; existimabis. EM. Quid ais? Flagella mihi nihil fore dura ac molesta? Necq; em̄ testudinis, aut carabii corio tegor. DIO. Euripidis illud, paucis mutatis, imitaberis. EM. Quid tandē? DIO. Mens quidem tibi dolebit, at lingua nequaq;. Tibi vero ad esse hęc debent. Impudentē te esse oportet, ac audacē, cunctisq; & principibus & priuatis conuiciari. eo em̄ modo te suscipiēt, magnanimūq; esse conſcient. Barbara vero tibi uxor erit, absonaq; locutio, ac plane canina. Facies intenta, ingressus vero eidē cōueniēs. Ferina deniq; agrestiaq; oia. Pudor vero, equitas, modestiaq; procul esto: ruboremq; oīno e fronte deradito. Hominū cōuentus ac cōciliabula, nūdinasq; sequere: in ijs solus atq; incōmutabilis esto, non amicū, non hospite

admittēs. his em̄ fere magistratus soluit. Cunctis
vero videntibus ea audacter facito quę nemo so-
lus, priuatimq; faceret. Venerē quoq; tibi q̄ma-
xime ridiculā eligito: ac deniq; vel polypū, si tibi
videat, crudū, sepiamue comedens morere. En ti-
bi nos hanc felicitatē conciliamus. EM. Apage-
sis. Scelestā em̄ sunt hęc, non humana quę dicis.

DIO. Sed q̄maxime facilia o noster, & ad quę
cuius puenire promptū sit. Nō em̄ eruditioē, nō
studijs tibi, nugisq; eiusmodi opus erit: sed bre-
uis, compendiariaq; hęc tibi ad gloriā via fuerit.
Nā seu priuatus agas, ac tinctor coriarius, salsa-
mentariusue, aut faber, aut numularius: nihil oīno
phibebit te esse admirabilē, modo nō desit impu-
dētia, atq; audacia, recteq; i quēuis opprobria ia-
ctare didiceris. EM. Nihil mihi pfecto in hac re-
tua opera opus ē. Nauclerus v̄o forte, aut olitor
p̄oportune fueris, si hic duob; ad sumūz obolis
te vēdere mihi velit. M. Hūc tu accipe, nihil em̄ iu-
cundius nobis, q̄ ab obturbatore isto, clamosoq;
ac maledico liberari. IV. Aliū voca, cyrenēū illū
purpuratū ac coronatū. M. Adeste cūcti, atq; di-
ligent̄ auscultate. Est hęc quidē sūptuosa res, ac di-
uitib; aptissima. Vita hęc est suauis ac ter beata.
qs delitias expetit: qs delitias sumas emere vult?
E. Veni & gl̄e qd nosti. ego em̄ te emā: si qdē utif.

AVCTIO PHILOSOPHORVM.

mihī fueris MER. Ne obturba quēso hōminē o-
ptime, neq; interroga. parū em̄ sobrius est: neq;
q; tibi quicq; cōmode responderit, ut qui lingua
sit lubrica (vides em̄) ac titubante. EM. Eqs
fanus corruptum hunc ac nequā seruū emerit.
Quē vero unguenta olet. Vt lubricū quiddā in-
cedit. Verū dic tu Mercuri, quid nouit hic potissi-
mū? MER. Est hic oīno quidē in victu dexter,
computationibusq; ac comessationibus, & tibi a-
cinis q; maxime idoneus: aptissimus profecto, a-
matorū cupiā ac perditō domino. pręterea cōdi-
endorū bellariorū egregie gnarus, obsonatorq;
experientissimus, atq; oīno voluptatis iucundio-
risq; vitę professor. Eruditus quidē est Athenis,
seruit vero tyrannis Siculis, a quibus vehemēter
colebatur. Instituti vero eius caput est, omnia cō-
temnere, omnibus uti, ac voluptate; undecunq;
venari ac expetere. EM. Quērendus tibi quis
piam alius ex opulētis istis optimeq; numatis ho-
minib;: quādo ego emendę huic vitę hilari haud
sum idoneus. MER. Ociosus quantū video o-
lupiter nobis hic superit. IV. Tradūcito hunc t
atq; aliū adducito. Imo vero duos istos. Nēpe ri-
dentem illū ex Abderita, & flentē alterē Ephesiū.
nā utrūq; simul vendere certū est nobis. MER.

Descendite huc, atq; in medium procedite. Optimas vitas vendo, sapientissimos omniū philosophos vendo. EM. O Iupiter, quæ est hæc varietas? Hic enim ridere non cessat: alter vero lugere quēpiam videt. iugiter em, atq; ubiq; lachrymas fundit. Quid hæc o noster sibi volunt? Quid rides? DE. Rogas? Quoniā quæ agitis vos ridi cula mihi videntur omnia: vosq; præterea ridiculi. EM. Quid ais? Numnā nos omnes rides, nostraq; omnia usq; adeo parvipendis? DE. Ita habet. serium in eis nihil: inania vero cuncta, atomorūq; abundantia, infinitaq; multitudo. EM. Nō ita quidē: sed tu, ut vere dicam, inanis es, ac plane imperitus. O quæ est hæc contumelia, haud unq; ridendi finem facies? Tu vero quid fles optime? multo em melius putq; te alloqui. HER. Quo niā o hospes, miserandę mihi res cunctę mortalium esse vident, nihilq; in eis esse non fragile: idcirco me miseret vestri: & præsentia haud quāq; mihi magna videntur, futura vero omnino misera. Dico vero conflagrationes atq; uniuersā calamitatē. Horū idcirco misereor. Nempe q; nihil est in eis stabile, sed cuncta miscent inter se ac conuoluuntur: ac nihil differt voluptas a molestia, peritia ab imperitia, magnū a paruo, & sursum deorsum cir
f iij

AVCTIO PHILOSOPHORVM

cumcurrētia, & ultro citroq; ceu in æui huius lus
dicro transeuntia. EM. Quid est quum? HER.
Puer ludens talis, ac cōtendens. EM. Quid sūt
homines? HER. Dñi mortales. EM. Quid dñi?

HER. Homines immortales. EM. Enigmata
dicis o noster, & griphos cōnectens, quēadmo-
dum & Apollo, nihil, ut vere dicā, explicas. HE.

Nā vos omnes ne pili quidē facio. EM. Nemo
itaq; sanus te emerit unq;. HER. Ego vero oī-
bus gregatim flere iubeo, ementibus, & nō eme-
tibus. EM. Hoc malū haud distat ab infania: q̃
propter neutrū horum emere certū est. MER.

Inutiles & ij nobis supersunt. IV. Tu aliū ven-
de. MER. Atheniensem ne illū hominem? IV.
Prorsus. MER. Huc ades. Vitam bonā & pru-
dentē vendimus: quis emet sanctissimū hunc phi-
losophum? EM. Dic mihi, quid maxime nostis?

SO. Pueros amo: perbelleq; amoris numeros,
omneis teneo. EM. Qui igitur emam te, qui pe-
dagogo egeam formosissimi mi filij? SO. Ecq̃
me uno aptius formoso cui piā puero adesse pos-
sit? Nā non ego amo corpora, sed animā esse pul-
chram puto. Siquidē & si mihi formosissimi pue-
ri deponant, ac sub eadē stragula iaceant, audies
eos indignū se nihil a me pati affirmantes. EM.

Quis hæc tibi credet, scilicet quū pueros ames, nihil te præter animam curare? Præsertim in tanta licentia. nempe eodem lecto iacentē. SO. Iuro equidē tibi & canem, & platanum, hæc ita esse. EM. O hercules, quodnam est hoc iusiurandum, quæue deorū absurditas? SO. Quid ais? Putas nē canem deum nō esse? Nescis qualis sit in Aegypto Anubis, in coelo Sirius, & apud inferos Cerberus? EM. Recte dicis, at non aduerteram. Sed quam tandem vitam agis? SO. Ego quam mihi ipsi ciuitatem condidi, habito. Republica vero quadam peregrina utor, & mihi ipsi leges facio. EM. Vnū aliquod ex tuis placitis audire cupio. SO. Audi maximum quidpiam quod de foeminis sentio. Existimo enim nullam ex eis unius, sed cuiuscūq; esse debere. EM. Quid ais sublatas ne leges de adulterio? SO. Per Iouem, ac omnem de eis curam, inanemq; diligentiam.

EM. Quid vero de formosis, tempestiuis q; pueris existimas? SO. Osculum ij præmij vice viris claris, ob egregium aliquod ac memorabile facinus ultro dabunt. EM. Pape, quæ est hæc liberalitas? Cæterum quodnam est tuæ huius sapientiae caput? SOCRATES. Ideæ, & horum omnium exemplaria. Nam eorum quæcunq;
f iij

AVCTIO PHILOSOPHORVM

q̃ vides, terre, atq; eorū quę super terrā sunt, cęli,
maris imagines quedā sunt occultę extra uniuersū.
EM. Vbi sunt? SO. Nusq̃. Nā sicubi essent, non essent. EM. Nō video hęc quę dicis exemplaria. SO. Nil mirū. cęcus em̃ es oculo, ego vero oīm imagines video: tecq; ip̃m inuisibilē, & me aliū, & oīno gemina omnia. EM. Emendus es igitur sapiens usq; adeo quū sis, atq; acuta acie. Age, quanti, aut quid a me precij petis? MER: Da duo talenta. EM. Emi ego quanti dicis: argentū vero iterū psoluam. MER. Quod est tibi nomē? EM. Dioni syracusano. MER. Age, accipe id quod tibi cedat feliciter. Epicureū te voco. Quis emere hunc vult? Est hic quidē ridentis illius discipulus, itemq; ebriosi alterius, quos paulo ante indicabam. Porro unum quiddā plus illis nouit, quatenus impius magis est, cętera iucūdas & gulę amicus. EM. Quanti? MER. Duabz minis. EM. Accipe. At videam oportet quibus nā potissimū edulij gaudeat. MER. Dulcibus maxime gaudet atq; mellitis, maxieq; expetit caricas. EM. Facile hoc: emā itaq; illi sicuū massas. IV. Aliū voca, illū scilicet deraum & seuerū stoicū. MER. Recte dicis. nā multi eorū qui ad fora cōuenerunt, eū ip̃m expectare vident, ip̃am veritatem

tatem vendo, vitā p̄fectissimā vendo . quis unus
oīa nosse vult? EM. Quid hoc? MER. Nēpe
q̄ solus hic sapiēs, solus pulcher, solus iustus, for-
tis, rex, rhetor, diues, legis lator. Deniq̄ quid nō?

EM. Numnā o bone, & cocus solus est, & per
louē, tinctor coriarius, faber, atq̄ id genus alia?

MER. Ita videt̄. EM. Veni o bone, ac mihi em-
ptori dic quisnā sis: atq̄ illud quidē primū, nūnā
graue tibi sit q̄ venalis sis ac seruus? CHry. Ne
quaq̄. nā hęc in potestate nostra quidē non sunt.
Porro quēcūq̄ in potestate nostra nō sunt, indis-
ferentia esse necesse est. EM. Nescio quid dicas.

CHry. Quid ais? nescis q̄ quēdā sunt proegme-
na, alia ȳo rursus apoproegmena? EM. Ne nūc
quidē intelligo. CHry. Nil mir̄, ut qui eiusmo-
di nominibus nostris assuetus non sis, neq̄ com-
prehendendi vim habeas. Studiosus vero quis-
piam, atq̄ in logica speculatione versatus, nō tm̄
modo hęc nouit, sed quid sit accidens, & quid p̄-
teraccidens, quidq̄, & quantū inter se differant.

EM. Ne graueris per philosophiā obsecro hęc
verba nobis exponere nam nescio quomodo ob-
stupui eiusmodi verborum sono. CHry. Perli-
benter quidem, citraq̄ inuidiam omnem. Nam si
quis claudus eo ipso quo claudicat pede in lapidē

AVCTIO PHILOSOPHORVM

forte impegerit, ac vulnus aliquod ex occulto acceperit: habebat is quidem contingens, nimirum claudicationem: vulnus vero quod postea accēpit, præter contingens. EM. O mirum hominis ingenium. Quid vero aliud potissimum nosti?

CHry. Verborum laqueos, quibus implicō me cum differentes, atq; eorū ora obturo & ad silentium adigo, ceu iniecto illis fræno. Hæc autē facultas, celebratus syllogismus vocat. EM. Hercules, inexpugnabilis cuiuspiā, ac violenti nomen dicis. CHry. Audi igit. Est ne tibi filius? EM. Quid ni? CHry. Hunc igitur si forte iuxta fluuiū errantem crocodilus deprehendat, rapiatq; ac mox redditurū se tibi eundem promittat. Nēpe si quid statuerit de reddendo tibi filio vere dixeris, quid eum dices statuisse? EM. Rem quæ rīs haud quāq; dictu facilem. Nam dubito, utro dicto filium recipiam. Verū tu per Iouem, respondens, mihi filium serua, ne prius occupatus a crocodilo voretur. CHry. Confide. Nam alia mox ex me disces haud paulo magis mirā. EM. Quæ tandem? CHry. Metentem, dominantem, exindeq; electram, atq; obducta illum facie. EMP. Quemnam illū obductum, aut quā electram dicis? CHry. Electram illam inclytam Agamēno

nis filiam, quę eadē simul & nouit, & non nouit. Nam quū ei p̄xime adstaret Orestes ignotus adhuc, nouit quidē Orestē: ut qui frater eius esset: q̄ vero is Orestes esset ignorabat. Obductū ꝑo il lum, maximeq; admirandū sermonē audies. Naz hoc mihi responde. Nosti tuūꝑius patrē? EM. Certe. CHry. Quid igit, si quē admoueam tibi velata facie, interrogemq; hunc cine nosti? Quid dices? EM. Nimirę, haud nosse me. CHry. At qui erat is pater tuus: quare si hūc ignoras, patrē etiā manifesto ignoras. EM. Non quidē .at is si reuelata facie fuerit, id quod res est sciam. Ceterę quorsum tādē hęc tua sapientia, aut quid tum potissimū facies, simul atq; summū virtutis fastigium fueris assecutus? CHry. Circa primigenia versabor: diuitias dico, sanitatem, atq; id genus alia. Porro necesse est prius sumō studio ac labore libris n̄s subtilibus incubuisse, scholia congerere, ac solcecismis, absurdisq; verbis impleri. quod q; p̄cipuū est: haud fas est sapientē te fieri, prius q̄ elleborū ter biberis. EM. Generosa hęc oīa, planeq; virilia. Ceterę auarum, abiectumq; esse, ac feneratorum (adesse em̄ tibi hęc omnia video) numnā eius esse dicemus qui elleborum biberit, aut absolutā quampiā virtutem fuerit assecutus?

AVCTIO PHILOSOPHORVM

CHry. Certe. Soli enim sapienti scenerari licet. Nam quū eius propriū sit mutus, colligere, scenerare vero atq; usuras supputare haud multum a colligendo abesse videantur, manifestū hoc non minus sapiētis esse q̃ illud. Neq; hoc simpliciter quidē. Neq; em̃ ei usuras modo accipere liceo, q̃ usurarum etiam usuras. Alioqui ignoras, ex usu ris quasdam priores esse, quasdam posteriores, p̃ inde atq; illarum foetus: lam vero vides quid efficiat syllogismus. Nam si usurā primā accipiat, accipiet & secundam. At qui primā quidē accipiet, accipiet ergo & secūdā. EM. Eadem ergo dicamus oportet de mercede, quam ab adolescentibus accipis, quū manifestum sit, sapienti soli virtutem præmij loco esse. CHry. Sapere incipis. Non enim mea ipsius, sed dantis gratia mercedē accipio. Nā quum ex hominibus hic profusus sit, ille contra continens ac comprehendens: ego me ipsum quidē exerceo, comprehensor ut sim, discipulum vero, ut sit profusus. EM. Atqui contradicebas discipulum quidē comprehensorē, te vero solū diuitem, effusum. CHry. Rides o noster. At vide ne syllogismo qui demonstrari nequeat, te configā. EM. Ecquid ab ijs tuis iaculis periculi grauis esse p̃t? CHry. Perplexitas, silentiū, ani

mi stupor, ac mentis euerſio. Quodq; omniū ma-
ximū, ego te, ſi velim, eſſe lapidē cōuicero. EM.
Quomodo lapidem? Nō em Perſeus o optime
eſſe videris. CHry. Hoc modo. Lapis numnam
corpus eſt? EM. Certe. CHry. Quid vero ani-
mal, nōne eſt corpus? EM. Fateor. CHry. Tu
veto an non animal? EM. Ita puto. CHry. La-
pis es igitur corpus quū ſis. EM. Non ita, ſed re-
ſolue me per Iouem obſecro: meq; denuo homi-
nem ex lapide facito. CHry. Haud difficile id q̄
dem. Sed tu homo iterū eſto: dic mihi, omne cor-
pus eſt animal? EM. Non. CHry. Quid ʒo la-
pis? animal? EM. Non. CHry. Tu ʒo an nō
corpus es? EM. Sum. CHry. Corpus vero quū
ſis, an non es animal? EM. Certe. CHry. Nō
igitur lapis es: animal quū ſis. EM. O recte factū.
Vt mihi nuper crura, ceu Niobes quondā, p̄fixe-
rant, ac pene ſaxea facta ſunt. Emam te idcirco.
Quanti? MER. Mnīs duodecim. EM. Accipe.
MER. Solus ne eū emiſti? EM. Non per Io-
uē ſolus, ſ; ſi omnes quos vides. MER. Mul-
ti p̄fecto, validiſq; humeris, ac metentis ſermo
ne digni. IV. Ne ceſſa, aliū accerſe. MER. Pe-
ripateticū te dico, te inq; pulchrum, ac diuitem.
Emite prudētīſſimū hunc, rerumq; oīm peritiſſi

AVCTIO PHILOSOPHORVM

mum. EM. Qualisnam est? MER. Modestus
equus, victu temperans, quodq; omniū maximū,
duplex. EM. Quid ais? Alius ne extrinsecus, at
q; intrinsecus alius? MER. Quare hunc si eme-
ris, memento exteriorē hunc atq; interiorē voca-
re. EM. Quid yō nouit potissimū? MER. Tri-
plex bonū esse, animę, corporis, ac fortunę. EM.
Humana sapit. Quanti est? MER. Viginti mi-
nis. EM. Magnū id quidē. MER. Non o bea-
te, etē pecunię quidpiā habere videt: quare cau-
sam haud dices, quin emas protinus. Disces q̄pri-
mū ab eo etiā, quot annos viuat culex: quantoq;
interuallo a sole distet maris profundū: & quēnā
sit ostrearū vita. EM. Quę hęc est diligentia, at
q; exacta doctrina? MER. Quid vero si & alia
audias multa, longe ijs acutiora? Nimirę de semi-
ne ac generatiōe, de hominis in utero formatiōe,
& q; homo quiddā sit risibile, asinus vero neq; ri-
sibile sit animal, neq; fabricę aptus, neq; natatile.

EM. Grauiissima hęc sunt omnia, utilesq; (quas
dicas) disciplinę: q̄prop̄t emo eū viginti. MER.
Esto. Quis iam reliquus nobis factus est? Scepti-
cus ille. Tu o Pyrrhia adesto: ut q̄primū venda-
re. Effluit em̄ iam turba pene omnis, ac pauci iam
admodū supersunt quibus vendere liceat. Verū

tū quis emere & hūc vult? EM. Ego. Sed tu dic
 primū, quid nosti? PHI. Nihil. EM. Quomō
 hoc abs te dictū est? PHI. Quoniā nihil omni
 no esse mihi videtur. EM. Nōne & nos quiddā
 igit furius? PHI. Ne id quidē scio. EM. Neq̃
 te quēpiam esse? PHI. Multo etiā id magis ne
 scio. EM. O quē est hęc dubitatio. Quid hęc ve
 ro sibi volunt stateræ? PHI. Appendo in eis ra
 tiones, atq̃ ad æquilibrium reduco: quumq̃ ve
 hementer similes æqualesq̃ pondere eas esse vi
 deo, tunc demum ignoro, utra sit verior. EM.
 Quid vero aliud optime, facis? PHI. Omnia, ni
 si q̃ fugitiuum comprehendere nequeo. EM.
 Cur id nequis? PHI. Quoniā optime non com
 prehendō. EM. Nihil mirum. nā tardus, segnis
 q̃ quispiam esse videris. Cæterq̃ quisnam est do
 ctrine finis tibi propositus? PHI. Imperitia: ni
 hilq̃ neq̃ audire, neq̃ videre. EM. Surdum igi
 tur ac cæcum esse te dicis. PHI. Immo vero sine
 iudicio, ac sensu, nihilq̃ verme præstantiorē es
 se me. EM. Emendus es itaq̃ vel ob hęc maxio
 me. Quanti hūc facis? MER. Mina attica. EM
 Accipe. Quid ais o noster? Emi ego te? PHI.
 Incertum. EM. Incertum? Emptus quidem mi
 hi es: dataq̃ pecunia. PHILOSOPHO. Nōdum

AVCTIO PHILOSOPHORVM

tibi assentio, sed hoc mecum tacitus ipse confide-
ro. EM. Atqui tu me quidem sequere, uti seruū
debet. PHI. Quis nouit, vera sint, nec ne q̄ di-
cis. EM. Præco, mina, quicq̄ adfunt omnes.

PHI. Adfunt ne hic nobis aliqui? EM. Enimue-
ro ego iam iā tibi in pistrinum coniecto, persuade-
bo dominū me tibi esse: tecq̄ causa esse inferiorē.

PHI. Et de hoc dubito adhuc: ac nihil dū assen-
tio. EM. At ego iā per louē, iudicaui. MER.
Tu quideꝫ huic desine obloqui, ac contradicere:
emptoremq̄ sequere. Vos vero in crastinum vo-
camus. vendituri enim priuatas, mechanicasq̄,
ac forensis vitas sumas.